

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

15 mei 1998

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Stefaan Platteau en Jacques Laverge –

**betreffende het optimaliseren van de rol van de overheid inzake exportbevordering
en het uitbouwen van een efficiënt en complementair instrumentarium terzake**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door mevrouw Nelly Maes**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jef Sleeckx.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Freddy Sarens, Herman Suykerbuyk, Hugo Van Rompaey ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Stefaan Plateau ;

de heren Fred Dielens, Patrick Hostekint, Jef Sleeckx ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heren Jan Béghin, Carl Decaluwé, Paul Dumez, Jef Van Looy, Johan Weyts ;

de heren Jacques Devolder, Jaak Gabriels, Didier Ramoudt ;

de heer Jacques Timmermans, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer Tuur Van Wallendael ;

de heren Christian Verougstraete, Emiel Verrijken ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Johan Malcorps.

Zie :

778 (1997-1998)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nr. 2 : Amendementen

INHOUD

	blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de indieners van het voorstel van resolutie	4
I.1. Toelichting door de heer Jacques Laverge	4
I.2. Toelichting door de heer Stefaan Platteau	5
II Algemene bespreking	6
II.1. Eerste bespreking	6
A. Tussenkost van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	6
B. Tussenkost van de heer Herman Suykerbuyk	7
C. Tussenkost van mevrouw Nelly Maes	9
II.2. Voortzetting van de bespreking na de gedachtewisseling met de heer Martin Van Houtte	9
A. Toelichting door de heer Stefaan Platteau bij de door de resolutie-indieners voorgestelde amendementen en algemene situering van het geamendeerde voorstel van resolutie	9
B. Tussenkost van de heer Herman Suykerbuyk	10
C. Tussenkost van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	10
D. Stellingname ten aanzien van het voorstel van resolutie door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie	11
E. Afrondende tussenkomst van de heer Stefaan Platteau	12
III. Stemmingen	12
III.1. Stemming over de amendementen	12
III.2. Eindstemming	12
BIJLAGE : Verslag van de gedachtewisseling met de heer Martin Van Houtte, algemeen directeur van Export Vlaanderen	13

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op data van donderdag 15 januari 1998 en dinsdag 17 februari 1998 het voorstel van resolutie van de heren Stefaan Platteau en Jacques Laverge betreffende het optimaliseren van de rol van de overheid inzake exportbevordering en het uitbouwen van een efficiënt en complementair instrumentarium terzake besproken. In het kader van de werkzaamheden rond deze problematiek werd op donderdag 29 januari 1998 in de schoot van de commissie ook een gedachtewisseling gehouden met de heer Martin Van Houtte, algemeen directeur van Export Vlaanderen. Het voorstel van resolutie werd uiteindelijk niet aangenomen.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE INDIENERS VAN HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE

I.1. Toelichting door de heer Jacques Laverge

De heer Jacques Laverge opent zijn uiteenzetting met de stelling dat, zoals overigens al uit de voorbije begrotingsbesprekingen mocht blijken, het belang van de export voor de Vlaamse economie buiten kijf staat. Zijns inziens is het dan ook de hoogste tijd dat men uit die toch wel vrij algemeen aanvaarde constatacie ook de gepaste conclusies zou trekken naar het beleid toe. Vandaar het belang van het voorliggende voorstel van resolutie, via hetwelke duidelijkheid en klaarheid moet worden geschapen binnen de organisatie en de werking van het exportapparaat van de overheid.

In deze resolutie wordt eveneens het uitgangspunt gehanteerd dat er momenteel een proces aan de gang is tot verdere regionalisering van de buitenlandse handel. Dit proces is duidelijk nog niet voltooid. In afwachting daarvan gaat de toestand er op het terrein, ten gevolge van het ontbreken van een klare aflijning, echter op achteruit. Elk gewest beschikt nu immers over een eigen exportpromotiedienst, maar ook de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel (BDBH) werd gehandhaafd. En ook die doet in de feiten nog aan promotieactiviteiten, dit in overleg met de gewesten. Het gebeurt echter wel eens dat de BDBH zich ook zonder dergelijk overleg op het terrein van de gewesten durft te begeven.

Nog los van de kwestie van de exportpromotieagentschappen, dient eveneens vastgesteld dat de Belgische diplomatieke en consulaire diensten nog steeds exclusief van de federale overheid afhangen. Waarbij ook deze nochtans onmiskenbaar kunnen bijdragen tot het ondersteunen van het exportvermogen van België en van Vlaanderen (dat binnen België voor het grootste deel van de export instaat). Ondanks het feit dat het hier om federale ambtenaren gaat, moet het volgens de heer Jacques Laverge toch op de een of andere manier mogelijk zijn om deze constructief in te schakelen met het oog op het optimaliseren van de Vlaamse exportinspanningen.

Hoe het ook zij, de huidige bevoegdheidsverdeling leidt tot overlappingsen, tot onduidelijkheden, en tot het suboptimaal gebruik van de publieke middelen voor de bevordering van onze export. Verspilling zit dan ook ingebakken in het huidige stelsel. Uit persoonlijke contacten die de heer Jacques Laverge frequent heeft met bedrijfsleiders en exportverantwoordelijken, moet in elk geval blijken dat in de bedrijfsmiddelen vaak de grootst mogelijke verwarring bestaat over wie bij de overheid nu precies wat doet inzake export.

Naast de problemen voortvloeiend uit de verspreiding van de bevoegdheden over de federale overheid en de gewesten, laat de heer Jacques Laverge opmerken dat er ook het een en het ander fout loopt op zuiver Vlaams niveau. Ook binnen het Vlaams Gewest bestaan er immers reeds meerdere instrumenten en instanties die zich op de een of andere manier bezighouden met het bevorderen van de Vlaamse export. Hun activiteiten verlopen echter duidelijk onvoldoende gesynchroniseerd, en functioneren zeker niet synergetisch genoeg. Zo nemen onder andere de kamers van koophandel, de GOM's, het VEV, elk op eigen elan bepaalde exportinitiatieven.

Daar waar de indieners van het voorstel van resolutie via een door henzelf op hun resolutie ingediend amendement (Stuk 778 (1997-1998) – Nr. 2 – Amendement A) in de resolutieconsiderans aanvullend erkennen dat er momenteel reeds een samenwerkingsakkoord betreffende de gewestelijke economische en handelsattachés en de modaliteiten op het vlak van de handelspromotie bestaat, menen zij toch te moeten constateren dat dit akkoord allesbehalve duidelijkheid heeft geschapen. Dit moet volgens de heer Jacques Laverge onder andere worden afgeleid uit het feit dat het aanleiding heeft gegeven tot een belangenconflict over de reorganisatie van de BDBH. Het blote feit dat dit belangenconflict zich heeft voorgedaan

maakt op zich reeds voldoende duidelijk dat er in deze problematiek absoluut nog geen orde op zaken is gesteld.

In het licht van de constatacie van al deze dysfuncties wordt in het dispositief van het voorstel van resolutie (dat bij wege van een door de indieners van het voorstel van resolutie zelf ingelegd amendement werd aangevuld), aan de Vlaamse regering gevraagd om in afwachting van de volledige regionalisering van de buitenlandse handel (een materie die in de Commissie Staatshervorming ten gronde werd uitgedebatteerd), toch al een aantal afspraken te maken teneinde op een pragmatische manier de Vlaamse exportcapaciteit te bevorderen. Het moge immers duidelijk zijn dat de Vlaamse exporteurs niet kunnen wachten op de resultaten van een volgende ronde in de staatshervorming.

Daarom moeten er duidelijke en complementaire taakafspraken worden gemaakt inzake de federale en gewestelijke instellingen bevoegd voor de bevordering van de export. Maar dit met dien verstande dat de primordiale bevoegdheid terzake tot de gewesten behoort. Het weze dus duidelijk dat de VLD hier principieel een ondubbelzinnige keuze maakt voor de gewesten.

In afwachting van die volledige overheveling naar de gewesten, moet er echter reeds een samenwerkingsmodel worden uitgewerkt dat én verder gaat dan de nu bestaande overeenkomst, én ook effectief moet worden toegepast.

Ook het federale netwerk dat in het buitenland ter beschikking staat moet maximaal worden gebruikt ter ondersteuning van de gewestelijke initiatieven inzake de promotie van de uitvoer en de bevordering van de buitenlandse handel.

In de diverse federale instellingen en instrumenten tot bevordering, financiering en ondersteuning van de export (genre Delcredere, Copromex,.....), is de regeling voor de vertegenwoordiging van de gewesten tot op vandaag bijzonder ontsatisfactorisch voor Vlaanderen. Het belang van deze diverse federale instanties binnen het exportgebeuren mag nochtans niet onderschat worden. De gewesten moeten daarin dan ook naar rata van hun exportaandelen vertegenwoordigd worden. Hetgeen nu helemaal het geval niet is.

Naast deze elementen die betrekking hebben op de verhouding tussen het federale en het gewestelijke vlak, moet ook meer intergewestelijke samenwerking tot stand worden gebracht. De effectieve realisatie van dergelijke intergewestelijke samen-

werking moet de efficiëntie van het hele exportgebeuren ten goede komen.

Daarnaast moet ook intern in het Vlaams Gewest, over alle instellingen heen die op de een of andere manier over de export gaan, een meer efficiënte samenwerking tot stand worden gebracht.

Tenslotte wordt met het oog op de realisatie van dit alles, en rekening houdend met de door de resolutie-indieners zelf gemaakte vaststelling dat er nu reeds een samenwerkingsakkoord bestaat, aan de Vlaamse regering gevraagd met betrekking tot dit alles een nieuw samenwerkingsakkoord af te sluiten, dat dit keer efficiënt en werkbaar moet zijn.

Afrondend beklemtoont de heer Jacques Laverge nogmaals met nadruk het belang voor de Vlaamse economie, het Vlaams bedrijfsleven en de tewerkstelling in Vlaanderen van goede en duidelijke afspraken tussen de diverse instanties die zich met export bezig houden.

1.2. Toelichting door de heer Stefaan Platteau

In zijn toelichting gaat de heer Stefaan Platteau in op twee evoluties die zich hebben voorgedaan tussen het ogenblik van indiening van het voorstel van resolutie en het ogenblik van bespreking ervan.

Vooreerst wijst de heer Stefaan Platteau de commissieleden erop dat de tekst van het voorstel van resolutie werd ingediend vóór de Commissie voor Staatshervorming tot besluiten kwam inzake de problematiek van de buitenlandse handel. De resolutie werd immers ingediend op 15 oktober 1997, daar waar de krachtlijnen inzake buitenlandse handel pas op 26 november 1997 werden goedgekeurd in de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken. Hoewel het nu dus duidelijk is dat men aan Vlaamse kant de optie wil lichten van de nagenoeg volledige regionalisering van de buitenlandse handel, laat de spreker opmerken dat die volgende staatshervorming momenteel zeker nog geen vaststaand feit is. Men kan momenteel immers niet voorspellen of die nieuwe staatshervorming er komt, en zo ja, wanneer ze er komt en wanneer ze resultaat zal sorteren.

Een tweede evolutie die zich heeft voorgedaan, situeert zich in de ASEAN-landen die ten prooi zijn gevallen aan een ernstige financiële crisis. Daar waar Zuidoost-Azië in de toelichting bij het voorstel van resolutie nog naar voor wordt geschoven als een niet te versmaden groeimarkt, dient op van-

daag geconstateerd dat die groei minstens tijdelijk is stilgevallen. Desalniettemin is het de persoonlijke inschatting van de heer Stefaan Platteau dat de huidige inzinking ten gronde niet noodzakelijk afbreuk doet aan de oorspronkelijke motivering van het voorstel van resolutie. Enerzijds heeft de Zuidoost-Aziatische economische terugval niet onmiddellijk repercussies voor ons, aangezien ons (overigens nog teruglopend – cf. de studie van het Vlaams Economisch Verbond terzake) marktaandeel daar toch slechts 0,8% bedroeg, en derhalve verwaarloosbaar was. En anderzijds wordt ook het onvoldoende stimuleren van de lokale consumptie door diverse analisten geduid als een van de oorzaken van de huidige crisis. Wil men derhalve deze crisis ten gronde aanpakken, dan zal men niet alleen de zich op korte termijn opdringende financiële saneringsmaatregelen moeten nemen, maar zal men in de toekomst ook veel meer rekening moeten houden met de opbouw en instandhouding van de lokale vraag. De consumptie zal de facto dus moeten aangewakkerd worden, waardoor meteen ook de argumentatie van de resolutie weer klopt, aangezien er dan meer dan ooit marktaandeel veroverd zal moeten worden.

Nog los van deze twee evoluties, blijft de centrale bedoeling van het voorstel van resolutie – zoals die kernachtig wordt geformuleerd in de laatste paragraaf van de toelichting – hoe dan ook onverkort overeind staan, te weten: "de rol van de overheid in de export te optimaliseren". Overigens staat daar ook al – in tempore non suspecto – zeer duidelijk vermeld dat de resolutie geen afbreuk hoeft te doen aan de verdere staatshervorming. Staatshervorming waar de VLD ten volle achter staat. Men mag in dit voorstel van resolutie dus zeker geen poging zien om het staatshervormingsproces te schaden.

Tenslotte wijst ook de heer Stefaan Platteau er op dat de resolutietekst via twee amenderingen door de indieners zelf al wat verder verfijnd is geworden. Tevens geeft hij aan dat van de kant van de indieners de bereidheid bestaat om voldoende soepelheid aan de dag te leggen qua verdere voorstellen tot amendering. Einddoel moet immers zijn een breedgedragen resolutie waar onze exporteurs daadwerkelijk iets aan hebben.

Ook brengt de heer Stefaan Platteau nog in het midden dat er hard is gewerkt aan dit voorstel van resolutie, waarin personen die terzake exportmateries zeer deskundig zijn (o.a. het VEV, bedrijfsleiders...) mee een sterke input hebben gehad. Hij verzoekt de commissieleden dan ook niet al te lichtvaardig over deze resolutie te willen heengaan.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Eerste bespreking

A. Tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

De heer Luk Van Nieuwenhuysen kan zich volledig terugvinden in de vaststelling dat de huidige bevoegdheidsverdeling inzake buitenlandse handel bijzonder onduidelijk is, en niet alleen tot grote verwarring leidt bij de eigen Vlaamse bedrijfsleiders-exporteurs, maar ook bij potentiële klanten in het buitenland. Daarenboven kan niet ontkend worden dat die onduidelijke bevoegdheidsverdeling ook een aanzienlijke verspilling van geld, middelen en energie met zich brengt.

Ook is de heer Luk Van Nieuwenhuysen volledig gewonnen voor de idee om – zo mogelijk met bekwame spoed – meer coördinatie tot stand te brengen tussen de verschillende Vlaamse instellingen die momenteel op de een of andere manier de link willen maken tussen Vlaanderen en het buitenland. Er is terzake wel al enige coördinatie, maar die is zeker nog niet afdoende. Overigens meent de heer Luk Van Nieuwenhuysen dat er heel wat te zeggen is voor de optie om alles gewoon wat meer te centraliseren, zodat er als het ware één loket zou ontstaan voor bedrijven die met het buitenland willen werken.

Desondanks prevaleert bij de heer Luk Van Nieuwenhuysen de indruk dat het voorstel van resolutie in wezen een slag in het water dreigt te zijn, vooral dan wat betreft de relaties met de federale overheid. In de Commissie voor Staatshervorming blijkt immers een ruime meerderheid gewonnen voor de quasi-volledige regionalisering van de buitenlandse handel. Hetgeen overigens maar een consequent doortrekken is van het principe en de logica van de homogene bevoegdheidspakketten. Rekening houdende, enerzijds met het feit dat dit aan Vlaamse kant toch al min of meer als een verworvenheid kan worden beschouwd, en anderzijds met het feit dat men hoogstens maar iets minder dan anderhalf jaar van de verkiezingen – waar dit onderwerp ongetwijfeld op tafel zal komen – meer verwijderd is, meent de heer Luk Van Nieuwenhuysen dat er geen tijd en energie meer moet verspild worden met pogingen om te komen tot betere en duidelijker akkoorden dan degene die nu bestaan. Dit des te meer aangezien er op het federale niveau met betrekking tot de bestaande akkoorden al een manifeste onwil bestaat om die op een correcte wijze in te vullen en uit te voeren

(cf. de taalkaders binnen de BDBH, de promotie-activiteiten die de BDBH nog ontwikkelt, het feit dat de begroting van de BDBH gehandhaafd wordt op een peil dat niet meer overeenstemt met de reductie van zijn bevoegdheden). Ook het resultaat van het hoger aangehaalde belangenconflict, en de gevolgde die daaraan (niet) zijn gegeven door de federale overheid, laten maar weinig goeds verhoopen van die kant. En wat betreft het inschakelen van de Belgische diplomatie moet er ook al niet te veel worden verwacht. In Belgische diplomatieke middens is het enthousiasme voor samenwerking met de deelstaten immers niet altijd even groot.

Rekening houdend met dit alles, concludeert de heer Luk Van Nieuwenhuysen dat de beste piste erin bestaat om zich niet te veel meer te laten afleiden van de essentie van de zaak, met name de afspraken die in de Commissie voor Staatshervorming werden gemaakt met betrekking tot de regionalisering van de buitenlandse handel. Gezien dit thema reeds over anderhalf jaar ter tafel moet komen (wat op zich al een zeer korte termijn is), is het aangewezen om deze – ongetwijfeld goedbedoelde – resolutie niet verder door te zetten.

De heer Jacques Laverge laat nadrukkelijk opmerken dat het voorstel van resolutie niet mag bekeken worden als een "politieke" resolutie, maar als een "pragmatische" resolutie. De resolutie wil geenszins interfereren met het proces van de staatshervorming, maar wil enkel voor het hier en nu een steun in de rug zijn voor de exportcapaciteit van het bedrijfsleven. Nog volgens de heer Jacques Laverge kan men zich in elk geval niet de luxe veroorloven om nog anderhalf jaar te wachten op de in elk geval onzekere uitkomst van een eventuele staatshervorming. De bedrijfswereld zit hoe dan ook niet te wachten op een staatshervorming, maar wil nu concrete oplossingen voor haar huidige concrete problemen. Het invoeren van een imminente – maar in wezen onzekere en onvoorspelbare – staatshervorming komt de heer Jacques Laverge dan ook als een drogreden voor om nu niets te moeten doen. Overigens verwacht hij ook geen "mirakels" als die staatshervorming er wel zou komen.

B. Tussenkomen van de heer Herman Suykerbuyk

De heer Herman Suykerbuyk verklaart dat zijn fractie het voorstel van resolutie evenmin genegen is, en ook niet goed inzielt hoe het via amendement tot een inhoudelijk meer nuttig, zinvol en coherent geheel kan worden herwerkt. Het voorstel van resolutie vertrekt immers van de verkeerde premissen.

Vaststellen dat de huidige bevoegdheidsverdeling inzake buitenlandse handel problemen opleverde en nog oplevert, staat zowat gelijk aan het intrappen van een open deur. Dat de kwestie ten gronde slechts zal kunnen worden uitgeklaard via een nieuwe bevoegdheidsherverdeling bij een komende staatshervorming staat eveneens buiten kijf. Maar dat er in afwachting van dat laatste via een nieuw samenwerkingsakkoord al een degelijke tussentijdse oplossing tot stand zou kunnen gebracht worden is, zoniet een oversimplificatie, dan toch een naïeve voorstelling van zaken. En dit omwille van diverse redenen.

Eerstens komt de vraag naar het afsluiten van een nieuw samenwerkingsakkoord wat bevreemdend over, daar waar men tegelijk vaststelt dat het bestaande, uit 1994 daterende, samenwerkingsakkoord¹, al niet werkt (althans volgens de VLD).

Waarbij de heer Herman Suykerbuyk er ten overvloede op wijst dat het voornemen van de federale overheid om de wetgeving op de BDBH bij te stellen tot een – overigens finaal op niks uitgedraaid – belangenconflict heeft geleid. Zonder zich om de Vlaamse bezwaren te bekommeren is de federale wetgever daarna gewoon verder gegaan met zijn plannen. Vanaf het moment dat ze in deze kon optreden heeft de Vlaamse regering de enige optie gelicht die – in het licht van de klaarblijkelijke federale onwil – nog open stond, door de facto haar niet-aanvaarding van de federale wetgeving te uiten via het niet invullen van de Vlaamse zitjes in de raad van bestuur van het betreffende federale orgaan. Hiermee maakt de Vlaamse regering duidelijk dat zij zich in genede kan terugvinden in de wijze waarop de federale wetgever de gewesten voorziet te betrekken bij de BDBH. Zowel de Vlaamse regering als de Vlaamse sociale partners hebben die benadering aanvaard. Alleen de vertegenwoordiger van Export Vlaanderen zal, om praktische en symbolische redenen, in de raad van bestuur van de BDBH aanwezig zijn.

¹ Samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de gewestelijke economische en handelsattachés en de modaliteiten op het vlak van de handelspromotie – Brussel, 17 juni 1994 – B.S. 26 oktober 1994, p. 26889.

Zie overigens ook : Samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de gewestelijke handelsattachés – Brussel, 31 december 1993.

In een dergelijke context nú aan de Vlaamse regering vragen het bestaande samenwerkingsakkoord aan te passen komt de facto neer op het verwateren van de Vlaamse positie en op een onloochenbare Vlaamse terugtocht. De resolutie vormt met andere woorden een stap terug ten opzichte van de tot op heden gevolgde – noodzakelijkerwijze wat defensieve – Vlaamse beleidslijn. Het politiek gewicht van deze resolutie is in het kader van het bevoegdheidsdebat dan ook nihil.

Daarnaast laat de heer Herman Suykerbuyk ook opmerken dat in het decreet tot oprichting van Export Vlaanderen² ook al de betrachting vervat ligt om tegemoet te komen aan een aantal verzuchtingen van het bedrijfsleven, die nu nogmaals in de resolutie worden herhaald. Ook in dat opzicht is de resolutie dus overbodig.

Voor wat dan het volgens de resolutie-indieners apparente gebrek aan samenwerking tussen de gewesten betreft, brengt de heer Herman Suykerbuyk in het midden dat, luidens de inlichtingen die de verantwoordelijke van Export Vlaanderen dienaangaande reeds bij vorige gelegenheden heeft verschaft, de intergewestelijke samenwerking wel degelijk op de sporen staat en ook vrij behoorlijk loopt.

Afrondend meent de heer Herman Suykerbuyk dan ook te mogen constateren dat de finale betrachting van de resolutie (het van overheidswege ondersteunen en zo mogelijk verbeteren van onze exportprestaties) ongetwijfeld lovenswaardig en correct is, maar dat ondertussen aan Vlaamse kant zowat alles wat daaromtrent realistischerwijze kon en kan worden gedaan ook gedaan wordt. Alle daartoe benodigde instrumenten zijn ondertussen opgezet en moeten nu hun verdere beloop kennen. Het komt de heer Herman Suykerbuyk dan ook nogal onzinnig over om via deze resolutie de "andere weg" te gaan aanbevelen, zonder deze al bij al vrij nieuwe instrumenten en instanties de nodig aanloop- en inlooptijd te hebben gegeven. Zijns inziens heeft het voorstel van resolutie dan ook geen enkele meerwaarde.

Hoe het ook zij, de echte oorzaak van alle problemen inzake buitenlandse handel en exportbevordering is gelegen in de onduidelijke constitutionele toestand terzake. En geen enkel nieuw samenwerkingsakkoord kan daaraan wat veranderen. Men moet dus de kar niet voor het paard spannen. Het is Vlaanderen dat de onwil van het federale niveau ondergaat, en niet omgekeerd.

De heer Jacques Laverge onderschrijft de stelling van de heer Herman Suykerbuyk waar deze stelt dat de bevoegdheidsverdeling zoals die op vandaag bestaat inderdaad de bron en de oorzaak ten gronde van veel problemen is. Er is op heden onmiskenbaar sprake van een georganiseerde institutionele onduidelijkheid. Bij een toekomstige staatshervorming, mogelijks in 1999, moet er terzake dan ook klaarheid worden geschapen. Maar in afwachting daarvan mag het bedrijfsleven niet het slachtoffer worden van die huidige onduidelijkheid. Daarom dient bij wege van tussentijds initiatief een versterkte samenwerkingsvorm te worden opgezet via : samenwerking met de federale overheid (BDBH en de Belgische diplomatieke en consulaire posten in het buitenland), samenwerking tussen de drie gewestelijke exportagentschappen, terwijl ook binnen Vlaanderen de verschillende exportinstanties aan één zeel moeten trekken.

Ook na de toekomstige staatshervorming zullen inzake export en buitenlandse handel twee elementen overigens nog permanent in het oog gehouden moeten worden. Enerzijds zal men op Vlaams niveau moeten voorkomen dat het tot een verdere proliferatie van exportinstanties komt, met beleidsversplintering en -inconsistentie tot gevolg. Terwijl anderzijds de nood aan een versterkte permanente samenwerking tussen de drie gewesten pregnanter dan ooit zal worden.

Daarnaast ziet de heer Jacques Laverge ook niet in hoe het afsluiten van een samenwerkingsakkoord afbreuk zou kunnen doen aan de huidige beleidslijn van de Vlaamse regering, die gericht is op een volledige regionalisering van de buitenlandse handel en de exportpromotie. In de mate echter dat zulks volgens de inschatting van sommigen wél het geval zou zijn, moeten de principes van de toekomstige hervorming, tijdelijk maar even wijken voor de huidige reële belangen van de export. De Vlaamse regering moet flexibel genoeg zijn om een aantal tussenstappen te doen die helemaal los staan van het toekomstige doel. Doet men dit niet, dan komt men in de huidige institutionele structuur onvermijdelijk tot een patstelling die de Vlaamse export schaadt.

² Decreet tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel. Stuk 359 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 14. Vulgo : "Decreet tot oprichting van Export Vlaanderen".

Tevens trekt de heer Jacques Laverge in deze ook ten stelligste de relevantie in twijfel van het door de heer Herman Suykerbuyk aangehaalde decreet op Export Vlaanderen. Zijns inziens bestaat er geen de minste link tussen de hier aangehaalde zeer specifieke samenwerkingsproblematiek en het, in wezen organieke (en dus ipso facto naar binnen gerichte) decreet op Export Vlaanderen.

C. *Tussenkoms van mevrouw Nelly Maes*

Mevrouw Nelly Maes onderschrijft de vaststelling dat de werking van onze buitenlandse handel, zoals die in de feiten verloopt, voor heel wat kritiek vatbaar is. Het is een legitieme bekommernis van deze commissie en dit parlement om – in de mate dat zulks binnen zijn bevoegdheden ligt – daaraan te verhelpen. Het parlement heeft immers niet enkel een controlefunctie maar moet indien mogelijk ook remediërend optreden.

Anderzijds is het voor mevrouw Nelly Maes ook duidelijk dat, de zaken zijnde wat ze zijn op het institutionele vlak, het nú goedkeuren van deze resolutie het verkeerde signaal op het verkeerde ogenblik zou zijn. De bekommernis die ten grondslag ligt aan het voorstel van resolutie is met andere woorden wel legitiem, maar hetgeen als oplossing wordt voorgesteld zou een echte oplossing ten gronde van problematiek – via het uitklaren van het institutionele kluwen rond de bevoegdheid inzake buitenlandse handel – wel eens ernstig kunnen hypothekeren.

Nog los van de kernkwestie van de bevoegdheidsherverkaveling, onderkent mevrouw Nelly Maes echter wel dat er ook binnen Vlaanderen problemen blijken te bestaan inzake coördinatie van de exportinspanningen van verschillende instanties die zich daarmee bezighouden. Ook heeft zij het gerucht opgevangen als zouden de kamers van koophandel structureel achtergesteld worden ten aanzien van het NCMV (Nationaal Christelijk MiddenstandsVerbond) voor wat betreft de overheidswaardering voor hun exportbevorderende en -ondersteunende activiteiten. Het minste wat kan gezegd worden is in elk geval dat men van overheidswegen tendeert de door de kamers van koophandel geleverde inspanningen ietwat te minimaliseren.

II.2. Voortzetting van de bespreking na de gedachtewisseling met de heer Martin Van Houtte

A. *Toelichting door de heer Stefaan Platteau bij de door de resolutie-indieners voorgestelde amendementen en algemene situering van het geamendeerde voorstel van resolutie*

De heer Stefaan Platteau wijst erop dat de amendementen (Stuk 778 (1997-1998) – Nr. 2, amendementen A en B) die uitgaan van hemzelf en van de heer Jacques Laverge, alleen al gezien hun datum van indiening (8 december 1997), niet het karakter hebben van aanpassingen die zijn voortgesproten uit de voorgaande besprekingen van het voorstel van resolutie, aangezien de eerste bespreking in commissie pas op 15 januari 1998 doorging, terwijl de gedachtewisseling met de algemeen directeur van Export Vlaanderen, de heer Martin Van Houtte, pas op 29 januari 1998 plaatsvond.

De amendementen zijn derhalve te zien als versoepelingen van het eerste tekstontwerp dat al van enige tijd terug dateert. In het licht van een zekere polemiek die in De Standaard tot uiting is gekomen via enerzijds een artikel van de hand van ere-ambassadeur Jan Hendrickx over het elkaar voor de voeten lopen van meerdere gewestelijke economische vertegenwoordigers in Casablanca en over de noodzaak om het reeds in goede zin omgebouwde Export Vlaanderen nog verder te verbeteren op bepaalde punten, en anderzijds een artikel van de hand van minister-president Luc Van den Brande over Export Vlaanderen als instrument voor de bedrijven ; is de versoepeling van het voorstel van resolutie via deze amendementen zonder de minste twijfel een nuttige zaak geweest.

Kern van de geamendeerde resolutie blijft hoe dan ook de betrachting om op Vlaams niveau de activiteiten van de verschillende instanties die zich op de een of andere manier bezighouden met de export en de buitenlandse handel beter en efficiënter te gaan coördineren. Tevens dient de intergewestelijke samenwerking verder geïntensifieerd te worden. Enkel die zaken die nu niet optimaal verlopen maken dus het voorwerp uit van deze al bij al toch voorzichtig geformuleerde resolutie.

De heer Stefaan Platteau bevestigt daarop nogmaals dat de resolutietekst zowel als de amendementen voor hem zeker niet te nemen of te laten

zijn. De indieners staan open voor verbeteringen en veranderingen aan hun tekstvoorstel.

Finaal ontkent de heer Stefaan Platteau met klem dat door deze resolutie op welkdanige wijze ook de klok zou worden teruggedraaid met betrekking tot die elementen die het voorwerp moeten uitmaken van een verdere staatshervorming. Nergens is er een contradictie vast te stellen tussen het voorstel van resolutie en de algemene betrachtingen van Vlaanderen met betrekking tot de buitenlandse handel zoals deze onder andere in de Commissie voor Staatshervorming naar voor zijn gekomen.

B. Tussenkoms van de heer Herman Suykerbuyk

De heer Herman Suykerbuyk wenst kort een algemene verklaring te geven van de redenen waarom de CVP het voorliggende voorstel van resolutie niét zal goedkeuren.

Hoewel aan het voorstel van resolutie onbetwistbaar een nobel doel ten grondslag ligt, met name het verbeteren van de export en de buitenlandse handel, moet uit de gedachtewisseling met de algemeen directeur van Export Vlaanderen toch blijken dat de toestand op het terrein een heel stuk genuanceerder en evenwichtiger is dan het voorstel van resolutie wil laten uitschijnen.

Op zich betekent dit vanzelfsprekend nog niet dat het systeem van de buitenlandse handel feilloos werkt, máár, er is wel degelijk een samenwerkingsakkoord dat al bij al redelijk goed werkt.

Tevens heeft de algemeen directeur ook duidelijk te kennen gegeven dat eventuele blijvende dysfuncties op het gebied van export en buitenlandse handel slechts ten gronde kunnen worden opgelost via een verdere homogenisering van het bevoegdheidspakket in kwestie, en dit in de zin van een verdere regionalisering. In dat opzicht verwachtte de algemeen directeur van Export Vlaanderen dan ook duidelijk het meeste heil van een toekomstige staatshervorming.

De heer Herman Suykerbuyk brengt verder in herinnering dat de algemeen directeur van Export Vlaanderen het in het licht van dit alles raadzaam achtte om in afwachting van de realisatie van het streven naar een dergelijke duidelijker bevoegdheidsafbakening, verder te blijven werken met het bestaande samenwerkingsakkoord. Raken aan dit samenwerkingsakkoord (wat in het voorstel van resolutie wel degelijk beoogd wordt) zou de facto immers het hogere doel in het gedrang kunnen brengen, en het moeilijker maken om bij een vol-

gende staatshervorming ook effectief de eindmeet te halen.

Aangezien de kern van het voorstel van resolutie precies is gelegen in het afsluiten van een nieuw samenwerkingsakkoord, ziet de heer Herman Suykerbuyk dan ook niet in hoe men via amendering tot een tekstvoorstel zou kunnen komen dat wél aanvaardbaar is. Aangezien het resolutievoorstel fout zit naar zijn kern toe, zal de CVP het niét goedkeuren.

De heer Jacques Laverge repliceert hierop dat hij niet inziet op welke manier dit voorstel van resolutie afbreuk zou doen, of zelfs maar zou kunnen doen, aan het – ook door de VLD gesteunde – streven naar meer homogene bevoegdheden inzake buitenlandse handel. Zijns inziens sluit het voorstel van resolutie perfect aan op hetgeen door de heer Martin Van Houtte werd gezegd naar aanleiding van de gedachtewisseling. Uit die gedachtewisseling heeft hij onthouden dat er ernstige problemen bestaan inzake samenwerking met de federale instanties, dat er problemen kunnen zijn in de samenwerking tussen de gewesten, en dat men op intern-Vlaams niveau door de bomen nog nauwelijks het bos ziet.

C. Tussenkoms van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

De heer Luk Van Nieuwenhuysen herinnert de commissieleden eraan dat het Vlaams Blok reeds bij de eerste bespreking het nodige voorbehoud heeft geformuleerd bij het voorliggende voorstel van resolutie. Na de gedachtewisseling met de algemeen directeur van Export Vlaanderen ziet het Vlaams Blok geen de minste reden om op dat voorbehoud terug te komen.

Een optimale toestand inzake export en buitenlandse handel zal er hoe dan ook pas komen als men tot homogene bevoegdheidspakketten komt, waarbij de buitenlandse handel effectief een zuiver gewestelijke aangelegenheid wordt. Een standpunt waarvoor overigens een ruime meerderheid bestond binnen de Commissie voor Staatshervorming.

Derhalve moet het huidige samenwerkingsakkoord niet worden herbekeken. Wel moet erover gewaakt worden dat de elementen die erin vervat liggen correct worden nageleefd. Dát moet de kernbetrachting zijn in afwachting van een verdere defederalisering van de buitenlandse handel.

Het Vlaams Blok zal echter niet tegen het voorstel van resolutie stemmen, omdat er wel degelijk een aantal elementen in zitten die het waard zijn om nader bekeken te worden. Vooral het verbeteren van de samenwerking tussen de diverse instanties die binnen Vlaanderen met exportstimulering bezig zijn, is hierbij een noodzaak. Het Vlaams Blok zal zich dan ook onthouden bij de stemming.

D. Stellingname ten aanzien van het voorstel van resolutie door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie

Voorafgaandelijk laat de minister-president opmerken dat het slechts met de grootst mogelijk schroom is dat hij een stelling wenst in te nemen ten aanzien het voorliggende voorstel van resolutie. Voorstellen van resolutie zijn immers per definitie het prerogatief van het parlement, zodat de regering er zich slechts met de grootst mogelijke terughoudendheid kan over uitspreken. Hij wil dan ook niet de indruk wekken dat hij zich met zijn beschouwingen terzake zou mengen in een parlementaire aangelegenheid, maar acht zich desalniettemin verplicht de commissieleden te informeren nopens zijn opinie terzake, aangezien hier toch een zaak wordt behandeld die finaal onder zijn verantwoordelijkheid valt.

De kwesties die in het voorstel van resolutie worden aangeraakt zijn zeker niet nieuw te noemen. In de afgelopen legislatuur werd er bij diverse gelegenheden dan ook reeds meermaals op de een of de andere manier over van gedachten gewisseld. De constructieve manier waarop het decreet tot hervorming van de VDBH en tot oprichting van Export Vlaanderen werd doorgepraat is hier een voorbeeld van.

Twee zaken moeten bij het benaderen van deze thematiek echter wel goed uit elkaar gehouden worden. Met name enerzijds het soms bijna ab initio aanwezige apparente wantrouwen, zoniet de vooringenomenheid van sommigen tegenover het nieuwe Export Vlaanderen, en anderzijds het verschil tussen samenwerkingsproblemen op het terrein en meningsverschillen ten gronde over de bevoegdheidsafbakening.

Met betrekking tot het eerste punt kan gesteld worden dat de hervormingen bij Export Vlaanderen ondertussen reeds volop in gang gezet zijn. In afwachting van het volledig doorvoeren van alle

noodzakelijke veranderingen en van het op kruissnelheid komen van alle nieuwe of vernieuwde initiatieven moet men bereid zijn voldoende krediet en vertrouwen te geven aan de mensen die de uitdaging van de vernieuwing hebben aangedurfd. Zonder een minimumkrediet aan vertrouwen kan immers geen enkele organisatiestructuur goed functioneren. Kritiek leveren in dit vroege overgangsstadium is dan ook vrij gratis. In het licht van de hoge moeilijkheidsgraad van het veranderings- en vernieuwingsproces zal men slechts op termijn kunnen evalueren of het gestelde vertrouwen al dan niet terecht was.

Daarnaast laat de minister-president nog opmerken dat, ondanks de ongetwijfeld goede bedoeling van de amendement, minstens het eerste amendement (Stuk 778 (1997-1998) – Nr. 2 – Amendement A – een punt 4° toevoegen aan de zesde streep) waar men tot een soort vermenging komt tussen het huidige samenwerkingsakkoord en de moeilijkheden die er geweest zijn met betrekking tot het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 16 juli 1948 tot oprichting van de BDBH, hem bijzonder bevreedend overkomt. De kern van het probleem dat zich daar stelde is immers precies gelegen in de verschillende basisopvattingen die het federale niveau en Vlaanderen er op nahouden met betrekking tot een aantal punten inzake de buitenlandse handel. En het is niet via een nieuw te onderhandelen samenwerkingsakkoord dat men de problemen zal oplossen die nu in de wet zijn ingeschreven. In dat licht gezien helpt een samenwerkingsakkoord Vlaanderen helemaal niet verder.

Afsluitend benadrukt de minister-president dat de afspraken inzake samenwerking op het terrein wel degelijk zo maximaal als mogelijk worden ingevuld. De uitgangstelling van het voorstel van resolutie als zouden de gemaakte afspraken op het terrein niet geëffectueerd worden dan wel in se onwerkbaar zijn, doet de minister-president af als grotendeels uit de lucht gegrepen. Uit de eerste hand kan de minister-president overigens nog meedelen dat de samenwerking tussen de verschillende gewestelijke diensten die er onder andere was naar aanleiding van de consulaire conferenties in Warschau, Washington en Buenos Aires, exemplarisch was. De in de dagdagelijkse realiteit bestaande toestand moet bij de benadering van dit voorstel van resolutie toch ook minstens in aanmerking worden genomen. Men mag er in elk geval niet mee volstaan zich te baseren op een aantal losse uitspraken van bepaalde bedrijfsleiders, dan wel op een louter subjectief aanvoelen van sub-optimaliteit.

E. Afrondende tussenkomst van de heer Stefaan Platteau

De heer Stefaan Platteau verklaart duidelijk het aanvoelen te hebben dat het voorstel van resolutie geen meerderheid achter zich zal krijgen. Dat men, ondanks de veelvuldige en duidelijke signalen vanuit kringen van bedrijfsleiders-exporteurs omtrent het suboptimaal functioneren van het huidige systeem, niet geneigd is om – zoals het voorstel van resolutie beoogt – een instrument aan te reiken om tot een verdere stimulering van de exportinspanningen te komen, acht hij bijzonder grievend te zijn.

Voor wat tenslotte het vernieuwde Export Vlaanderen betreft, is de heer Stefaan Platteau – hoewel hij zich zeer goed bewust is van de omvang van de ombouwproblemen – desalniettemin de mening toegedaan dat de noodzakelijke veranderingen veel te laat op gang zijn gekomen, en lamelijk traag verlopen. Voor het bedrijfsleven duurt het veel te lang vooraleer men concrete, positieve resultaten ziet van de reorganisatie van Export Vlaanderen.

mentarium terzake verworpen met 5 stemmen tegen 4, bij 4 onthoudingen.

III.2. Eindstemming

Het ongewijzigde voorstel van resolutie van de heren Stefaan Platteau en Jacques Laverge betreffende het optimaliseren van de rol van de overheid inzake exportbevordering en het uitbouwen van een efficiënt en complementair instrumentarium terzake wordt in zijn geheel tenslotte eveneens verworpen met 5 stemmen tegen 4, bij 4 onthoudingen.

De verslaggever,

Nelly MAES

De voorzitter,

Jef SLEECKX

III. STEMMINGEN

III.1. Stemming over de amendementen

Amendement A

Ter stemming gelegd wordt het eerste amendement van de heren Stefaan Platteau en Jacques Laverge (Stuk 778 (1997-1998) – Nr. 2 – Amendement A) op hun voorstel van resolutie betreffende het optimaliseren van de rol van de overheid inzake exportbevordering en het uitbouwen van een efficiënt en complementair instrumentarium terzake verworpen met 5 stemmen tegen 4, bij 4 onthoudingen.

Amendement B

Ter stemming gelegd wordt daarna ook het tweede amendement van de heren Stefaan Platteau en Jacques Laverge (Stuk 778 (1997-1998) – Nr. 2 – Amendement B) op hun voorstel van resolutie betreffende het optimaliseren van de rol van de overheid inzake exportbevordering en het uitbouwen van een efficiënt en complementair instru-

BIJLAGE

Verslag van de gedachtewisseling van donderdag 29 januari 1998
met de heer Martin Van Houtte, algemeen directeur van Export Vlaanderen,
in het kader van de bespreking van het voorstel van resolutie
van de heren Stefaan Platteau en Jacques Laverge
betreffende het optimaliseren van de rol van de overheid inzake exportbevordering
en het uitbouwen van een efficiënt en complementair instrumentarium terzake

De heer Stefaan Platteau : De Vlaamse bedrijven blijken er op hun eentje niet in te slagen om hun export buiten Europa significantief naar omhoog te drijven. Dit is minstens voor een deel te wijten aan het feit dat de overheid onvoldoende de bedrijfsinspanningen om te exporteren ondersteunt. Dat gebrek aan steun is op zijn beurt ten dele het gevolg van het naast elkaar bestaan van de BDBH en de verschillende gewestelijke exportbevorderingsagentschappen. De bedrijven vinden in dat institutionele kluwen gewoon hun weg niet meer. In afwachting van een verdere staatshervorming, die klaarheid moet brengen in de bevoegdheidsverdeling, moet via een versterkt samenwerkingsakkoord tegemoet gekomen worden aan de behoeften van onze huidige en potentiële exporteurs.

Stelt ook de algemeen directeur van Export Vlaanderen ongeduld vast bij de bedrijven met betrekking tot de intrinsieke complexiteit van het huidige exportpromotiesysteem ? Zijn de bedrijven – die heel vaak nog "Belgisch" denken – zich voldoende bewust van het bestaan, de bevoegdheden en de mogelijkheden van Export Vlaanderen ? Zo ja, hoe zien ze dan hun respectieve relaties met Export Vlaanderen en met de BDBH ? Loopt de vooropgezette samenwerking tussen de BDBH en de gewestelijke exportdiensten voldoende gesmeerd ?

Zou, ten behoeve van onze export, een versterking van de relaties tussen Export Vlaanderen en de BDBH niet nuttig en aangewezen zijn ?

De heer Jef Sleetckx : Ik wens mij ten dele aan te sluiten bij de bekommernissen van de heer Platteau. Ook ik heb geruchten vernomen als zou de samenwerking tussen de verschillende gewesten onderling verre van optimaal verlopen, terwijl de samenwerking met het federale niveau vrijwel onbestaande zou zijn geworden. Werkt dit hele systeem wel op een adequate wijze ? Daarnaast leeft bij mij ook de bekommernis dat de verschillende gewesten en de federale overheid in wezen bezig zijn met het dupliceren van elkaars werk. Is het systeem niet inherent zwaar kostenverhogend ? Kan het wel dat er minder efficiëntie is met een systeem dat duurder uitvalt ?

De heer Martin Van Houtte : Op de vraag of de bedrijven echt staan te dringen om klaarheid te krijgen in de situatie moet een gemengd antwoord worden gegeven.

Wanneer aan de bedrijven wordt gevraagd of ze op de hoogte zijn van de exacte bevoegdheidsverdeling tussen de BDBH en Export Vlaanderen, zal

men doorgaans een negatief antwoord krijgen. Het is echter maar de vraag of de bedrijven dat wel moeten weten. Met andere woorden, of ze wel iets zouden hebben aan die kennis ?

In de nieuwe strategie van Export Vlaanderen wordt met die factor in elk geval rekening gehouden, in de zin van het nastreven van een veel grotere visibiliteit van de instelling. Die verbeterde zichtbaarheid lijkt nu overigens vrij goed te lukken. In het derde kwartaal van 1997 werden een nieuw logo en een nieuwe huisstijl ontwikkeld. Dit is immers de basis die men moet hebben om aan communicatie te kunnen doen, en om de communicatie vorm te kunnen geven. In die communicatie zijn dus reeds een aantal stappen gezet. Nieuwe acties worden ondernomen, zoals daar onder andere zijn de "exportdagen Oost-Europa", die vanaf begin februari 1998 drie keer zullen plaatsvinden. Datgene wat Export Vlaanderen doet aan activiteiten, m.a.w. de diensten en mogelijkheden die Export Vlaanderen biedt, werd dus gekoppeld aan een gerichte visibiliteitscampagne. Er werd dus niet geopteerd voor een loutere "blinde" positionering zonder meer. Activiteiten en visibiliteitspolitiek van Export Vlaanderen moeten elkaar wederzijds ondersteunen. In de mate dat de bedrijven onvoldoende bekend zouden zijn met Export Vlaanderen wordt er precies in de huidige fase, d.w.z. in de komende maanden en dit jaar, een grotere visibiliteit van de instellingen en van haar activiteiten benaarstigd.

Tevens dient opgemerkt dat reeds in 1997 niet minder dan 360 bedrijven mee zijn gegaan op economische reizen en zakenreizen. Bij een gelijk gebleven aantal acties waren dat al 40 bedrijven meer dan in 1996. De interesse vanwege de bedrijven om deel te nemen aan zakenreizen van Export Vlaanderen neemt dus duidelijk toe. Heel belangrijk hierbij is dat deze bedrijven door Export Vlaanderen op een voorafgaandelijke informatievergadering reeds degelijk gebriefd worden. Enige tijd na de reis is er overigens ook een debriefing, d.w.z. een evaluatievergadering achteraf. Hoe dan ook komen de bedrijven direct in contact met Export Vlaanderen, hetgeen ontegensprekelijk een band creëert. Zowel de regionale dienstverlening (het rechtstreeks contact met de bedrijven) als de dienstverlening door de centrale zetel (die uiteindelijk de reis organiseert), als de Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland (die de bezoekende bedrijven opvangen, en voor hen daar ook specifieke afsprakenprogramma's opzetten) komen zo in beeld. De meest actieve Vlaamse exporteurs moeten Export Vlaanderen dus wel degelijk al kennen. Voor degenen die nog niet zo

ver zijn, zullen bijkomende mailings opgezet worden om Export Vlaanderen en zijn nieuw gedefinieerde dienstenaanbod (zoals naar voor gekomen uit de strategische beleidsopties) kenbaar te maken.

Ook op de vraag of het huidige systeem van het naast elkaar bestaan van BDBH en Export Vlaanderen (en de andere gewestelijke exportdiensten), en de samenwerking tussen deze instellingen al dan niet gesmeerd verloopt, dient genuanceerd geantwoord te worden. Er is in elk geval zeer geregeld contact en overleg ; de instapdrempel wordt dus vrij gemakkelijk genomen. De in 1994 afgesloten samenwerkingsovereenkomst wordt actief ingevuld, en dit op diverse niveaus.

Eerstens is er het zogenaamde "comité-artikel 22"³, waarin op het federale niveau wordt bijeengekomen onder voorzitterschap van afwisselend het ministerie van Buitenlandse Handel en het ministerie van Buitenlandse Zaken. Daar worden onder andere problemen die zich situeren op het niveau van het netwerk, waar de agenten van de verschillende gewesten met elkaar en met de diplomatieke posten moeten samenwerken, besproken. Dit vormt een eerste niveau van samenwerking. Het comité komt ongeveer om de twee maanden bijeen. Er zijn een vijf tot zeven vergaderingen per jaar.

Een tweede comité waarin overleg gepleegd wordt, is het comité waarin de BDBH, Export Vlaanderen, AWEX (Agence Wallone à l'Exportation) en de Brusselse Dienst voor de Handel bijeenkomen met het oog op de coördinatie. Die bijeenkomsten vinden ongeveer elke anderhalve à elke twee maanden plaats. Van elke bijeenkomst worden verslagen gemaakt, en wordt de opvolging nagegaan.

³ Zo genoemd naar artikel 22 van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de gewestelijke economische en handelsattachés en de modaliteiten op het vlak van de handelspromotie.

Dit artikel 22 luidt :

22.1 Een werkgroep, waar eveneens de vertegenwoordigers van de Gewestministers bevoegd voor de Buitenlandse Handel deel van uitmaken, onderzoekt op regelmatige tijdstippen de uitvoering van onderhavig samenwerkingsakkoord, en brengt desgevallend verslag uit aan de Interministeriële Conferentie "Buitenlands Beleid" (I.C.B.B.).

22.2 De samenstelling van de werkgroep staat in functie van de aard van de gestelde vragen en van de belanghebbende Partijen.

22.3 De werkgroep wordt ertoe gemachtigd de leidende principes vast te leggen die voor de regeling van eventuele regelmatig terugkerende problemen noodzakelijk zouden zijn.

Een derde niveau van samenwerking en overleg situeert zich uitsluitend tussen de gewesten onderling. Met een aantal materies heeft het federale niveau immers helemaal geen uitstaans meer. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de coördinatie van de exclusief gewestelijke bevoegdheid om de standplaatsen van de economische vertegenwoordigers te bepalen. Deze bijeenkomsten vinden dan hun verlengstuk in een intergewestelijke interkabinettenbijeenkomst die op het politieke niveau de eventuele coördinatieproblemen onder de gewesten doorpraat.

Tot daar de niveaus waar overleg en samenwerking plaats vindt uit hoofde van het samenwerkingsakkoord.

Het overleg en de samenwerking zelf lopen niet slecht. De sfeer in de vergaderingen is positief en opbouwend. De deelnemers staan in elk geval niet per definitie vijandig tegenover elkaar, en wel omdat ze allemaal uitgaan van de filosofie dat er voor de bedrijven gewerkt wordt, en dat alles dus steeds dient geregeld te worden op een wijze waarbij het belang van de bedrijven prevaleert.

Vanzelfsprekend zijn er ook zaken waarover geen akkoord kan bereikt worden. Hierbij kan, bijvoorbeeld, gedacht worden aan het actieprogramma. Het actieprogramma wordt opgesteld in de maanden maart, april, mei, om uitvoering te krijgen het jaar daarna. In het geheel van het tijdsschema waarbinnen het actieprogramma dient te worden opgebouwd, verwerft Export Vlaanderen op een gegeven ogenblik dus een vrij goed idee van wat er het volgende jaar te doen staat.

In eerste instantie wordt er dan gepraat met de andere gewesten (die reeds binnen het huidige institutionele systeem de hoofdbevoegdheid voor de exportbevordering hebben), om na te gaan of men elkaar met de respectievelijke actieprogramma's niet op een onaanvaardbare manier voor de voeten gaat lopen. Hierdoor kan, bijvoorbeeld, vermeden worden dat Export Vlaanderen in de eerste helft van mei een missie naar China opzet, de AWEX in de tweede helft van mei, en de Brusselse Dienst voor de Handel in de eerste helft van juni, en dit telkens onder begeleiding van hun respectievelijke ministers. Om dergelijke, bij de prospectieve buitenlandse klanten weinig ernstig overkomende toestanden – die zich in het verleden effectief wel eens durfden voor te doen – te vermijden, stemmen de gewesten hun actieprogramma's dus prealabel zoveel mogelijk al onderling op elkaar af. Een oefening die overigens vlot verloopt, omdat er in dat stadium nog voldoende marge is om flexibel

te zijn. Zowel voor de bedrijven in het land van bestemming, als voor de bedrijven van hier is deze termijn nog goed werkbaar.

De tweede stap bestaat dan in het overleg met de BDBH, waar een aantal extra elementen worden ingevoegd, in de zin dat de BDBH dan meedeelt welke haar intenties zijn. Dank zij het voorafgaand overleg tussen de gewesten kunnen die echter het initiatief in handen houden, waardoor de BDBH soms een stap achteruit moet zetten. Vorig jaar is het dan ook in verschillende gevallen effectief gebeurd dat de BDBH werd geconfronteerd met een gegeven dat reeds was ingevuld door de gewesten, waarbij de BDBH inderdaad heeft afgezien van voorgenomen initiatieven. De zaak ligt echter anders en meteen ook moeilijker wanneer, hetzij de Prins, hetzij de minister van Buitenlandse Handel of een andere federale minister (bijvoorbeeld de federale eerste minister) besloten heeft om een bepaalde bestemming te bezoeken. Daarin hebben de gewesten geen zeg. Dat is dan wat men aanduidt als "le fait du prince". De gewesten moeten zich daar ipso facto bij neerleggen, maar dringen er dan wel op aan om reeds in de maand juni van het voorgaande jaar in kennis gesteld te worden van de reisdata van de Prins, dan wel de federale excellenties. Dit teneinde hen toe te laten zich daaraan aan te passen. Dergelijke aanpassing dringt zich enerzijds door de grotere impact van de prinselijke missies immers meer dan op, en valt anderzijds vrij gemakkelijk te verteren aangezien de onmiskenbare economische voordelen van dergelijke prinselijke missies voor de gewesten op zich ook positief zijn. Het is derhalve zeker niet tegen heug en meug dat de gewesten zich aanpassen aan de reisdata en -bestemmingen van de Prins. Ze pogen er integendeel ook een graantje van mee te pikken. Wetende daarenboven, dat de Prins slechts drie à vier keer per jaar op reis gaat, kan men de effecten van die missies kwantitatief en qua impact ook relatief goed inschatten. Aan de kant van de gewesten is men er derhalve vrij gerust in dat dit gegeven zich niet als een "olievlek" zal uitbreiden, zodat de primauteit van de gewesten inzake exportbevordering er niet door in het gedrang wordt gebracht.

Natuurlijk loopt ook hier niet alles volkomen gesmeerd, en is er, gezien van de kant van Export Vlaanderen, wel vraag naar bepaalde aanpassingen in het systeem. Zo is er af en toe wel eens een probleem bij de deelname aan buitenlandse beurzen met groepsstanden. Problemen treden ook dan echter maar in twee duidelijke gevallen op, waardoor de zaken nog min of meer binnen aanvaardbare proporties blijven. Als de BDBH stelt dat ze de intentie heeft om aan bepaalde beurzen deel te

nemen, moet er telkenmale opnieuw op gehamerd worden dat Export Vlaanderen die rol eigenlijk voor zich opeist. Bij de echt belangrijke beurzen is het veelal nuttiger om er met een specifiek Vlaamse stand naar toe te gaan. Op zichzelf is het niet altijd onnuttig om als gewesten deel te nemen aan een beurs onder een Belgische koepel, maar in heel veel gevallen is het daarentegen wel degelijk aangewezen om de eigen Vlaamse identiteit meer te promoten in een eigen Vlaamse groepsstand. Op dit ogenblik heeft Export Vlaanderen daar echter het geld niet voor, zodat het terzake niet echt kan doen wat het zou willen. Voor standen op buitenlandse beurzen werd in 1997 ongeveer 38 miljoen frank uitgegeven, voor 1998 wordt dat bedrag opgetrokken zodat men tot 58 miljoen zou moeten kunnen komen. Die toename is echter bij verre na niet voldoende om zelf alles te doen wat de BDBH op vandaag qua beurzen invult. Daarvoor zou 150 miljoen nodig zijn, en dat is een bedrag dat niet kan worden gerealiseerd vooraleer de discussie omtrent wie onder het huidige samenwerkingsakkoord waarvoor bevoegd is, verder is uitgeklaard.

Vooraleer men hierover opnieuw gaat discussiëren moet men zich er echter terdege van bewust zijn dat ook de opportuniteitsvraag hier ten volle speelt. De vrees is immers niet denkbeeldig dat het politiek opnieuw aan de orde stellen van dit thema binnen het kader van het huidige samenwerkingsakkoord, en dus niet binnen het totaal kader van de bevoegdheidskwestie inzake buitenlandse handel en exportpromotie, een onmiskenbaar consoliderend effect zal hebben op het bestaan van de BDBH. Want door daarover alleen al maar te gaan onderhandelen worden impliciet een aantal dingen die de BDBH doet in hun bestaan bevestigd, daar waar die activiteiten van de BDBH in wezen ten gronde zouden moeten worden aangevochten. Noteren dat een nieuw te onderhandelen praxis geen afbreuk mag doen aan een toekomstige hervorming ten gronde zou daaraan weinig veranderen. De praktijk is nu eenmaal sterker dan woorden. Daarenboven is het nog maar de vraag of bijkomende onderhandelingen nog wel iets zouden opleveren. In de praktijk wordt het overleg immers al reeds tot uiterste gedreven.

De heer Jacques Laverge : Een element dat in de discussie evenmin uit het oog mag worden verloren is de functie en het belang van het Belgisch diplomatiek netwerk binnen het handelsverkeer.

De heer Martin Van Houtte : Wat betreft de samenwerking in het buitenland en de diplomatieke posten, toont het feit dat de vergaderingen van het (hoger vermelde) "comité-22" beurtelings wor-

den voorgezeten door de federale ministers van Buitenlandse Handel en Buitenlandse Zaken aan dat de link tussen het economische en het diplomatieke wel degelijk wordt gelegd.

Buitenlandse Zaken is via de posthoofden bevoegd voor de diplomatie. Op die punten waar er problemen zijn inzake de directe samenwerking tussen onze handelsattachés en de diplomatieke posten, bijvoorbeeld in de persoon van de posthoofden, dient vastgesteld dat de laatste jaren met onbevangenheid en zonder schroom de problemen kunnen worden aangekaart. Waarna er overigens ook werk wordt van gemaakt.

Ook zijn er "diplomatieke dagen" geweest. Zo onder andere begin van de maand september, toen Vlaanderen gedurende een dag gastheer is geweest voor het hele diplomatieke korps. Er is toen ampel gelegenheid geweest om van gedachten te wisselen over de problemen die zich stellen tussen het economische en het diplomatieke korps. Ter voorbereiding daarvan heb ik een rondvraag gedaan bij al de Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland, die gevraagd werden naar hun problemen inzake de samenwerking met de Belgische diplomatie. Een synthesetekst daaromtrent werd door mij opgesteld als discussietekst. De wensen van Vlaanderen inzake de samenwerking werden dus, zonder agressiviteit, maar in hun volle duidelijkheid naar voor gebracht.

Qua samenwerking met het diplomatieke niveau wenst Export Vlaanderen een zo sterk mogelijke synergetische samenwerking tot stand te brengen. Vanzelfsprekend geldt deze synergie echter wel voor elk vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en zijn eigen bevoegdheden. Het moge hierbij duidelijk zijn dat de diplomatie, op die plaatsen waar een economisch vertegenwoordiger aanwezig is, niet de verantwoordelijke instantie is voor het behandelen van commerciële vraagstukken. Overal waar een Vlaams economisch vertegenwoordiger in het buitenland aanwezig is, zal noch het posthoofd, noch de nummer twee van de diplomatieke post, zich bezighouden met het behandelen van commerciële vragen. Dergelijke vragen gaan naar de gewestelijke handelsattaché. Daar waar geen vertegenwoordiger van Export Vlaanderen is, stelt het samenwerkingsakkoord dat het posthoofd of zijn medewerker die vragen wél behandelt. Er bestaat dus met andere woorden wel degelijk een duidelijke regeling. Daar waar die regeling niet gerespecteerd wordt, dringt Export Vlaanderen er dan bij de vertegenwoordiger van de minister van Buitenlandse Handel of bij de vertegenwoordiger van de minister van Buitenlandse Zaken op aan dat de zaken

zouden rechtgezet worden. Aan die demarches wordt goed gevolg gegeven.

De cultuur van samenwerking is het laatste jaar dan ook sterk verbeterd. Hetgeen niet alleen te verklaren is vanuit het feit dat op het veld een aantal spelers zijn veranderd, maar ook door het feit dat de diplomatieke posten in principe om de drie jaar veranderen. Telkens er een persoon vanuit zijn bestaande omgeving naar een nieuwe omgeving gaat vormt zulks immers een uiterst geschikt aanpassingsmoment. De ambassadeur treft op zijn nieuwe standplaats dan vaak een economisch vertegenwoordiger aan die daar al enige tijd is, waardoor deze laatste voor de nieuwkomer automatisch een nuttig introductiekanaal wordt. Dit eenvoudige gegeven schept geheel nieuwe verhoudingen. Jaar na jaar wordt aldus de "symbiose" sterker, en zwakken de vroegere pijnpunten en conflicten af. Een beter evenwicht tekent zich af.

Een tweede reden voor het totstandkomen van een meer evenwichtige situatie is terug te vinden in de consulaire conferenties, waar de diplomatieke korpsen worden samengebracht met de gewestelijke economische vertegenwoordigers in de regio, om van gedachten te wisselen over de economische, politieke, monetaire toestand, de investeringen en het investeringsklimaat en dergelijke meer. Van conferentie tot conferentie verandert de sfeer en wordt de geest van samenwerking beter en beter. Mogelijks is dit ook deels te danken aan het feit dat Vlaanderen daar ook steeds beter voorbereid naartoe trekt. Bij de laatste consulaire conferentie heeft Export Vlaanderen het initiatief genomen om de eigen economische vertegenwoordigers in de Aziatische regio (veertien in totaal) samen te brengen vóór de consulaire conferentie van Manilla, om onderling zowel de nieuwe strategie als de regioproblematiek door te praten. Mede dank zij die degelijke voorbereiding hebben de Vlaamse economische vertegenwoordigers zich met betrekking tot het economisch gebeuren ten volle kunnen affirmeren vis-à-vis het diplomatieke korps en de kabinetsvertegenwoordigers. Ze zijn erin geslaagd ten volle het economisch gebeuren in te vullen. Dit wijst dus zowel op een grotere gelijkwaardigheid als een grotere samenwerkingsbereidheid om elk vanuit zijn eigen bevoegdheid optimaal invulling te geven aan de belangen van de bedrijven. En daar gaat het uiteindelijk over.

Een derde factor ter verklaring van de verbeterde samenwerking kan ook gelegen zijn in het gegeven dat elke nieuwe ambassadeur vooraleer naar zijn post te vertrekken ook bij de gewesten, en in casu eveneens bij de verantwoordelijken voor de gewes-

telijke exportpromotiediensten langs gaat. Dat zijn altijd zeer constructieve gesprekken, waarin telkenmale gepoogd wordt de boodschap over te brengen dat de Vlaamse economische vertegenwoordigers zich natuurlijk wel moeten inschakelen in de werking van de post, onder andere qua veiligheid, organisatie van de post en dergelijke elementen (waar het gezag van het posthoofd ten volle speelt) meer ; maar dat ze ook een zelfstandige en eigenstandige rol te vervullen hebben qua economische opdrachten. Op dat laatste terrein is het niet de gezagsverhouding die speelt maar wel het streven naar synergie. Streven dat onder andere tot uiting komt in de wederzijdse uitwisseling van voor elkaar relevante informatie. Zo moet de Vlaamse economische vertegenwoordiger vanzelfsprekend de ambassadeur inlichten over de komst van belangrijke delegaties en belangrijke bedrijven, en deze eventueel zelfs introduceren bij de ambassadeur. Anderzijds moet de ambassadeur ook de Vlaamse economische vertegenwoordiger inlichten wanneer er delegaties komen, zodanig dat er connecties, synergieën en meerwaarden kunnen worden bereikt. In de praktijk gebeurt het ondertussen overigens courant dat de Vlaamse economische vertegenwoordigers aan de ambassadeur vragen om die bedrijven waarvoor zulks nuttig is, te introduceren op de hogere niveaus waar de ambassadeur onmiskenbaar een veel betere toegang toe heeft. Zulks blijkt trouwens steeds vlotter te verlopen.

Dit alles in gedachten houdende is het dan ook vrij logisch dat de hoger genoemde rondvraag bij onze economische vertegenwoordigers als resultaat opleverde dat er in 95% van de gevallen geen noemenswaardige samenwerkingsproblemen zijn met de diplomatie.

Naast de samenwerking met de eigenlijke diplomatieke posten kan er ook gesteld worden dat er op het Belgische niveau een goede verstandhouding bestaat met het ministerie en het kabinet van Buitenlandse Handel. Heel wat inzichten die leven op het federale niveau zijn quasi gelijk aan de inzichten die Export Vlaanderen erop nahoudt inzake de manier waarop de exportbevordering moet gebeuren.

De heer Jacques Laverge : Naast de kwestie van de samenwerking tussen de gewesten onderling, en tussen de gewesten en de federale overheid, stelt zich ook het probleem van de versnippering van exportinitiatieven binnen het Vlaamse Gewest. Moet er ook in Vlaanderen zelf geen sterkere coördinatie komen van de verschillende instanties die zich bewegen op het domein van de exportstimulering ? Volgens mijn inschatting zijn er immers nogal wat van dergelijke instanties. Als ik mij niet

vergis zijn het er zelfs een tiental. Hoe kan de onderlinge samenwerking verbeterd worden, hoe kunnen al die krachten en middelen gebundeld worden ?

De heer Martin Van Houtte : Op de vraag of er binnen Vlaanderen een sterkere coördinatie wenselijk is van de verschillende instanties moet het antwoord per definitie tweeledig zijn, aangezien er minstens een onderscheid moet worden gemaakt tussen overheidsinstellingen enerzijds en niet-publieke instellingen (kamers, federaties, enz.) anderzijds.

Met betrekking tot de categorie van de Vlaamse overheidsinstellingen is er inderdaad ruimte voor meer coördinatie. Dat heeft de minister-president overigens onderkend, en daarom is er dan ook een managementcomité ingesteld waarvan de installatievergadering net vorige week heeft plaatsgevonden. In dat managementcomité zetelen de leidende ambtenaren van verschillende Vlaamse administraties en VOI's, en wordt een betere coördinatie van een aantal zaken behartigd. Het verdere verloop van de inhoudelijke discussies in dat comité zal worden gebaseerd op voorafgaandelijk in te dienen schriftelijke nota's. Een dergelijke inhoudelijke nota is ondertussen reeds door Export Vlaanderen ingeleegd. Inhoudelijke punten die volgens Export Vlaanderen in dat managementcomité aan bod moeten komen zijn, bijvoorbeeld, het combineren aan Vlaamse kant van buitenlandse culturele manifestaties en zakenreizen, gemeenschappelijke brochures, evenals een gemeenschappelijke databank met de meest gevarieerde gegevens over het buitenland ten behoeve van het opstellen van landenfiches. Momenteel zijn er zo'n tiental thema's geselecteerd waarover overleg zal worden gepleegd.

Ook wil ik nog laten opmerken dat ik er absoluut niet tegen gekant ben dat in het Vlaams managementcomité beslist zou worden om ook de Dienst Investeren in Vlaanderen (DIV) en andere Vlaamse instellingen te bevragen nopens hun intenties. Ook dit weer met het oog op een mogelijke coördinatie. Omgekeerd kan men natuurlijk ook de DIV en die andere Vlaamse instanties gewoon confronteren met een ontwerp-actieplan, met het verzoek daarop in te spelen.

Wat dan betreft de niet-overheidsinstellingen (kamers, federaties,...), moet ten stelligste worden ontkend dat de intensiteit van de samenwerking met de kamers van koophandel zou afnemen, laat staan dat zulks een bewust nagestreefd doel zou zijn. Wel integendeel, er wordt gestreefd naar een maximalisering van de samenwerking. Wat wél klopt is dat het onderzoeksbureau Ernst & Young

– dat daaromtrent een studie heeft verricht – tot de conclusie is gekomen dat men, om het lapidair uit te drukken, op dit terrein "door de bomen het bos niet meer ziet". Er zijn inderdaad zeer veel instanties die zich op de een of andere manier bezighouden met de bevordering van export. Een kleine telling leert dat het er – de BDBH niet meegerekend – 77 zijn. Zo zijn er 17 kamers van koophandel, 17 (al dan niet met de kamers gelinkte) streekplatforms, de banken, 5 GOM's, diverse exportclubs, en een 25-tal federaties. Er is, met andere woorden, inderdaad een veelheid van niet-publieke actoren actief in het exportland-schap.

Aansluitend bij de visie van Ernst & Young lijkt het niet langer aangewezen dat de overheid die organisaties nog zou subsidiëren, of er de loonlasten van zou dragen. De natuurlijke drang om dingen te organiseren is immers blijikbaar al groot genoeg. Het is dan ook in het geheel niet opportuun om door het verstrekken van subsidies de creatie van nog meer van dergelijke instanties aan te wakkeren. Daarmee verergert men immers het probleem alleen maar. Dat is het enige nevralgieke punt in het debat op vandaag.

Voor de rest wordt er maximaal samengewerkt. Zo begint de procedure met betrekking tot het opstellen van het hoger reeds vermelde actieprogramma zeer specifiek met de vraag vanuit Export Vlaanderen naar alle actoren (kames, federaties, GOM's, enz.), over wat zij menen dat er zou moeten worden georganiseerd door Export Vlaanderen, in symbiose en in synergie met henzelf. Deze bevraging heeft vorig jaar reeds plaatsgevonden, en zal ook dit jaar opnieuw plaatshebben. Export Vlaanderen zal dan die voorstellen in de mate van het mogelijke coördineren en bundelen. Door dat alles in het actieplan van Export Vlaanderen zo veel als mogelijk te incorporeren komt men tot een maximale synergie bij de aanpak van de exportmarkten ten behoeve van het Vlaamse bedrijfsleven. Maar, zoals hoger reeds gezegd, na het overleg met de diverse Vlaamse exportactoren en het opstellen van het ontwerp van actieplan moet er wel ook nog overleg gepleegd worden met de andere gewestelijke exportdiensten én met de BDBH. Dit maakt een op zich reeds vrij ingewikkelde oefening meestal nog een heel stuk complexer.

Qua samenwerking en coördinatie is dus ook binnen Vlaanderen momenteel derhalve zowat al het mogelijke gedaan inzake het opzetten van structuren en het opstarten van initiatieven om tot een maximaal resultaat te komen. Het bewijs hiervan is onder andere te vinden in het feit dat de streek-

platformen, of kamers, besloten hebben een export-coaching project te lanceren (in het verlengde van PLATO, maar dan thematisch gericht op de export), waarvoor ze een steunaanvraag hebben ingediend bij Export Vlaanderen, dat deze aanvraag ook heeft goedgekeurd. Vlaamse bedrijven zullen vanwege Export Vlaanderen dus steun kunnen krijgen om die export-coachingprogramma's te volgen bij de streekplatformen of de andere initiatiefnemers daarvan. Een tweede bewijs daarvoor is terug te vinden in een van de nieuwe initiatieven van Export Vlaanderen, de "exportdagen". Ook daarvoor werd de medewerking gevraagd en bekomen van sommige federaties, de kamers van koophandel, banken e.d.m. Dit alles maar om te zeggen dat de intensiteit van de samenwerking zeker niet achteruitgaat. Het ligt integendeel in de bedoeling om die samenwerking nog te laten toenemen.

De heer Fred Dielens : Bestaat er vanuit de kant van de exporteurs geen neiging om, los van alle coördinatie-inspanningen tussen en door de instellingen, gewoon zoveel mogelijk "loketten" te gaan bevragen, teneinde de "beste koop" te vinden ? Is het mogelijk om in dat forum-shoppinggedrag van de bedrijven enige orde te brengen ?

De heer Martin Van Houtte : Het klopt inderdaad dat bedrijven die worden geconfronteerd met een informatieprobleem, alle bronnen zullen aanspreken die ze kennen. Meestal spreken ze die bronnen trouwens ook allemaal gelijktijdig aan. Ze komen dan tegelijk terecht bij een kamer van koophandel, bij een gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij, bij Export Vlaanderen, enz... Het is hierbij vrij evident dat de bevragingsmogelijkheden van de bedrijven, hetweze via welke coördinatie dan ook, maar moeilijk kunnen ingeperkt worden. Het staat de bedrijven vrij om zelf hun kanalen te kiezen, en daarbij eventueel "in de breedte" te gaan werken. Het opzetten, met het oog op het vermijden van dubbelgebruik, van een centraal online register van alle bij elke instantie inkomende vragen is praktisch absoluut niet haalbaar. Men moet gewoon vaststellen en accepteren dat de bevragingsmarkt vrij is, en dat wie initiatieven heeft opgezet inzake exportadvies en -hulp dat advies en die hulp ook effectief moet kunnen verstrekken, los van elke overweging omtrent het al dan niet bestaan van dubbelgebruik.

Niets belet overigens dat alle exportactoren hun activiteiten tegelijk gaan versterken. Mede om die redenen is een betere positionering van Export Vlaanderen als aanspreekpunt voor KMO's die vragen of problemen hebben omtrent de export, als een belangrijke doelstelling opgenomen in de

nieuwe strategie van de instelling. Vandaar de verhoogde visibiliteitsinspanningen, het nieuwe imago, de brochure e.d.m.

In het geheel van deze problematiek speelt de BDBH doorgaans minder een rol, tenzij de bedrijven in kwestie de BDBH al van vroeger kennen. Er is trouwens ook een afspraak met de BDBH die erin bestaat dat deze laatste de informatie verstrekt over de in- en uitvoerreglementeringen van vreemde staten, het statistisch materiaal verstrekt, en de handelsvoorstellen verspreidt. Dat staat in het akkoord. Maar het ware beter mocht ook Export Vlaanderen bevoegd worden voor die domeinen. Door dat zelf in handen te nemen zou de kwaliteit en de snelheid van de dienstverlening mogelijks nog kunnen verbeterd worden. Maar daarvoor zal gewacht moeten worden tot 1999, want dat vergt erg veel sterk gespecialiseerd personeel (cf. de materie van de handelsgeschillen), dat momenteel nog bij de BDBH zit. In de mate dat er in 1999 bevoegdheden overkomen, moeten er vanzelfsprekend van de 230 mensen die nu bij de BDBH zitten ook mensen overkomen. Zo niet dan zal de nieuwe bevoegdheid in de praktijk niet kunnen worden ingevuld.

De enquête van Ernst & Young heeft tenslotte ook nog aangetoond dat de bedrijven in eerste instantie vooral hun eigen netwerk aanspreken en dus niet zozeer kamers van koophandel, Export Vlaanderen of de BDBH. Dat er een multitude van aanspreekpunten bestaat voor de bedrijven is op zich overigens ook niet slecht, alleen moet Export Vlaanderen zich binnen die multitude stevig positioneren, en dit vooral door snel en adequaat goede informatie te leveren die beantwoordt aan de vraag en de behoefte. Dat is wat in de strategie wordt bedoeld met "maatwerk" en "visibiliteit". De combinatie van die twee elementen moet snel tot goede resultaten leiden.

De heer Herman Suykerbuyk : Ik meen te mogen vaststellen dat binnen deze commissie eenieder het er over eens is dat de huidige bevoegdheidsverdeling minstens suboptimaal is. Aan deze constatacie wordt dan de conclusie verbonden dat die bevoegdheidsverdeling bij een volgende staatshervorming zal moeten worden uitgeklaard via een homogenisering van het betreffende bevoegdheidspakket ten gunste van de gewesten. In het voorstel van resolutie wordt dit overigens ook niet echt tegengesproken. Wel strekt de resolutie er beweerdelijk toe om, in afwachting van een nieuwe ronde in de staatshervorming, de op heden in hoofde van de bedrijven in de praktijk bestaande problemen, en blijkbaar vooral onduidelijkheden, inzake

exportbevordering weg te nemen via een vernieuwd samenwerkingsakkoord. Vooraleer alle heil te gaan verwachten van een nieuw te onderhandelen toekomstig samenwerkingsakkoord had ik echter graag een evaluatie gekregen van het bestaande huidige samenwerkingsakkoord. Is het immers niet zo dat met het bestaande akkoord van 1994 reeds het uiterste qua samenwerking is betracht, en zo ja, voldoet deze vorm van samenwerking dan al niet aan de postulaten van het voorstel van resolutie, en aan de desiderata van de bedrijfswereld ?

De heer Martin Van Houtte : Het huidige akkoord wordt, zoals uit al het voorgaande al mocht blijken, inderdaad reeds maximaal ingevuld. Iedereen weet nu waar de grenzen liggen, en binnen het huidige stramien leeft bij de betrokken partijen onmiskenbaar de bereidheid om het akkoord in te vullen. En daar waar die bereidheid niet aanwezig zou zijn, bijvoorbeeld bij de BDBH, is er nog altijd het politieke niveau, d.w.z. met name het kabinet en zelfs in vele gevallen de minister, die desgevallend druk kunnen uitoefenen op de BDBH om ingeval van een geschil een stap achteruit te zetten (cf. ook in de gewraakte wet tot hervorming van de BDBH wordt in de overwegingen immers zeer duidelijk gesteld dat het initiatief voor exportbevordering bij de gewesten ligt).

Illustratief daarvoor is een recente vergadering voor het informeel netwerk (d.w.z. dat van de adviseurs van de buitenlandse handel en de ereconsuls) in Frankrijk. Een vorm van consultaties die overigens ook onder het voorzitterschap van de Prins doorgaat. Ook daar werd en wordt duidelijk uitgelegd en benadrukt dat de regionalisering van onze buitenlandse handel een feit is. Terwijl, voor de materies waarover er nog afwijkende interpretaties zouden kunnen bestaan, de zaken worden rechtgezet zonder dat Export Vlaanderen daarvoor moet tussenkomen. Het federale politieke niveau doet zulks reeds automatisch. Er heerst op vandaag duidelijk een geest van loyaliteit ten opzichte van de uitvoering van de samenwerkingsakkoorden die er zijn, en dit zeker niet in minimalistische zin ten opzichte van de gewestelijke bevoegdheden.

De heer Jacques Laverge : Ik wil hierop toch even reageren. De Kamer van Volksvertegenwoordigers had met de wet op de wijziging van de BDBH toch wel heel andere intenties. Daar waar u spreekt van een doorgedreven loyaliteit kan ik dit niet rijmen met het belangenconflict dat er is geweest, evenmin overigens als met de aanslepende de facto problemen inzake de samenstelling van de raad van bestuur van de BDBH. Met dit laatste doel ik dan op het feit dat de samenstelling van die raad van

bestuur in die mate onaanvaardbaar was en is voor Vlaanderen, dat zelfs beslist werd om de Vlaamse zetels niet in te nemen. Dit lijkt toch in tegenspraak te zijn met uw uitspraak als zou er ook op het politieke vlak dermate harmonieus worden samengewerkt dat de federale overheid al eens de BDBH durft terugfluiten na het opperen van bezwaren door de gewesten. Is wat u hebt toegelicht niet veeleer het systeem zoals het op papier verondersteld wordt te werken ? Mijn persoonlijk aanvoelen is in elk geval dat er heel wat mank loopt in de bestaande samenwerkingsformule.

De heer Herman Suykerbuyk : Hoewel ik geenszins wil betwisten dat de oorspronkelijke wet op de BDBH werd aangepast in een zin die helemaal niet conform de Vlaamse desiderata is, is de nieuwe samenstelling desalniettemin toch al een zekere, weze het uiterst beperkte, vooruitgang in vergelijking met de toestand die bestond onder de oorspronkelijke wet. Daarenboven komt het mij ook voor dat er zich na goedkeuring van die wet op het federale niveau – ongetwijfeld mee ten gevolge van het belangenconflict dat door het Vlaams Parlement werd ingesteld – een zekere rijping van de geesten heeft voorgedaan, in de zin dat men zich bewust is geworden van de noodzaak van een meer loyale samenwerking met de gewesten.

De facto kan men dit overigens ook nog anders interpreteren. Met name dan als een situatie waarbinnen het federale niveau tegelijk slaat en zalft. Enerzijds eigent het zich bij wet nog steeds iets toe (zowel qua structuren als qua middelen) dat, conform het Sint-Michielsakkoord, eigenlijk (veel meer) gewestelijk had moeten worden, terwijl men zich daarna in een dermate riant positie bevindt dat men zich kan permitteren om zich erg coulant op te stellen.

De heer Martin Van Houtte : Dit lijkt mij een veel-
 eer subjectieve indruk die zeker enige nuancering
 behoeft. Het valt weliswaar niet te ontkennen dat
 de BDBH over onevenredig grote middelen
 beschikt, en zich dus inderdaad enige edelmoedig-
 heid zou kunnen permitteren vis-à-vis de gewest-
 partners. Anderzijds echter, heeft de BDBH lange
 tijd maar bijzonder moeilijk kunnen verteren dat
 de gewestelijke exportpromotiediensten – in
 wezen ten koste van de BDBH – nu ook een aan-
 zienlijke en vaststaande rol kregen in het exportge-
 beuren. Dit is lange tijd een element geweest dat
 van hun kant uit tot maar weinig edelmoedigheid
 aanleiding heeft gegeven. Het heeft dan ook enige
 tijd, en heel wat doorzettingsvermogen vanwege de
 gewesten gevergd, vooraleer er verandering in die
 houding kwam. Nu is men echter al zo ver dat de

zaken vrij normaal kunnen doorgepraat worden.
 Als nu afspraken worden gemaakt, dan worden ze
 ook gestand gedaan.

Ik zou mijn voorgaande toelichting dan ook vee-
 leer als volgt willen samenvatten : men moet er niet
 uit besluiten dat werkelijk alles koek en ei is, maar
 wél wordt het samenwerkingsakkoord wel degelijk
 maximaal ingevuld, hetgeen echter niet belet dat er
 nog steeds gebieden zijn waar er overlappingen
 bestaan die in de toekomst ; in de zin van een ver-
 dergaande regionalisering ; moeten worden wegge-
 werkt. Die verdergaande regionalisering vormt
 binnen de exportpromotiegemeenschap wel dege-
 lijk nog stof voor discussie, maar binnen de regels
 die er nu zijn handelt eenieder op een correcte
 wijze. Hoe het ook zij, één ding is bijzonder duide-
 lijk. De bedrijven mogen in geen geval het slacht-
 offer worden van een mogelijke hapering in het
 systeem. Het "aftasten van de bevoegdheden"
 gebeurt van de kant van Export Vlaanderen dan
 ook nooit ten koste van de bedrijven. Dat is een
 credo binnen onze organisatie.

De heer Jacques Laverge : Nog los van de hele
 bevoegdheidskwestie zit ik nog met een informa-
 tieve vraag. U kunt niet ontkennen dat Export
 Vlaanderen met zijn beperkte middelen onmoge-
 lijk overal ter wereld waar zulks nuttig zou zijn,
 Vlaamse economische vertegenwoordigers kan
 hebben. In de hypothese dat een Vlaams exporteur
 zou willen uitvoeren naar een gebied waar geen
 Vlaamse economische vertegenwoordiger is, hoe
 zal dan de samenwerking verlopen met federale
 vertegenwoordigers ter plekke, dan wel met verte-
 genwoordigers van andere gewesten aldaar ? Hoe
 functioneert het systeem concreet in het buiten-
 land ? In andere termen gesteld luidt de vraag : hoe
 valt de absolute nood aan het handhaven en vooral
 het opdrijven van onze export te rijmen met de
 niet-wereldwijde dekking die Export Vlaanderen
 kan geven ? Kan binnen het huidige samenwer-
 kingsbestel überhaupt wel worden verwacht dat
 een buitenlands gestationeerde vertegenwoordiger
 van een gewest echt gerichte inspanningen levert
 ten behoeve van een exporteur uit een ander
 gewest ?

De heer Martin Van Houtte : Het samenwerkings-
 akkoord stelt terzake dat daar waar een regio geen
 vertegenwoordiger heeft en een andere regio wel,
 deze laatste antwoordt op de vragen die normaler-
 wijze aan de gewestvertegenwoordiger van de
 exporteur in kwestie zouden worden gesteld.

De heer Jacques Laverge : Dat is wat in de tekst van het akkoord staat, maar werkt dat ook effectief op het terrein ?

De heer Martin Van Houtte : Ik kan u bevestigen dat dat systeem in de praktijk wel degelijk tot vol-doening – weze het misschien niet tot in de perfectie – werkt. Er zijn mij persoonlijk slechts enkele gevallen bekend waar het niet werkt, of eerder waar het punctueel niet werkt. Structureel kan ik u verzekeren dat ik de instructie heb gegeven aan de Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland, om ook aan dit onderdeel van het samenwerkingsakkoord ten volle uitvoering te geven. Instructie die overigens goed wordt opgevolgd. Export Vlaanderen houdt zich dus zeer goed aan de afspraken. Omgekeerd doet overigens ook Wallonië dat.

Waarbij echter niet gezegd is dat er punctueel al niet eens een probleem kan zijn. Niet alle mensen werken op zich immers even snel of diligent, en niet alle vertegenwoordigers hebben dezelfde werklast. Om redenen van tijdsdruk of gewoon omwille van een zeker kwalitatief falen van een persoon kan het dan ook al eens voorkomen dat de dienstverlening door de vertegenwoordiger van een ander gewest al eens wat minder is. Deze kleine haperingen doen echter niets af aan de structurele samenwerking. De haperingen zullen overigens verdwijnen bij de – noodzakelijke – vervanging van de niet-bekwame personen (wat Export Vlaanderen voor zijn eigen economische vertegenwoordigers in elk geval zal doen, en – voor zover het gaat over kwaliteitsproblemen in hoofde van economische vertegenwoordigers van andere gewesten – in de marge van het overleg ook kan signaleren aan de exportverantwoordelijken van de andere gewesten). Op een totaliteit van tachtig posten/plaatsen in het buitenland, kunnen slechts een 2 à 3% als problematisch worden beschouwd. Structureel is het systeem dus wel degelijk gezond.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Het voorstel van resolutie veronderstelt een heronderhandeling van het bestaande samenwerkingsakkoord. Ik stel mij hierbij de vraag of, ingeval van een dergelijke heronderhandeling, er specifieke punten zijn waarvan u op dit ogenblik kunt zeggen dat ze manifest ontbreken in het vroegere akkoord, en er dus ondubbelzinnig in opgenomen moeten worden ? Of bent u veeleer van oordeel dat het samenwerkingsakkoord op zich misschien nog zo slecht niet is, maar dat het in hoofde van de BDBH veeleer ontbreekt aan voldoende goede wil om het ook – op de goede manier – effectief in te vullen en te operationaliseren ?

De heer Martin Van Houtte : Mijn visie daarop is dat het akkoord op zichzelf niet moet heronderhandeld worden. Ik denk dat we naar een nieuwe staatshervorming moeten, en dat op dat moment een waarlijk homogeen bevoegdheidspakket moet tot stand gebracht worden.

De heer Leo Cannaerts : Ik stel vast dat er van diverse kanten gepleit wordt om de Vlaamse KMO's klaar te maken voor de export naar verre markten, in casu naar Azië. Persoonlijk heb ik terzake veeleer het aanvoelen dat men een bedrijf, en dan bij uitstek een kleine en een middelgrote onderneming, "eerst moet leren stappen vooraleer men het gaat lopen". Het risico is immers niet ondenkbeeldig dat men bij welmenende KMO-bedrijfsleiders exportaspiraties wekt die (nog) niet realistisch zijn. Hier stelt zich dan de vraag of men bij de beoordeling van projecten van (vooral kleine) KMO's met betrekking tot verre markten, ook evalueert in hoeverre die bedrijven daar echt klaar voor zijn, en of men dienovereenkomstig al eens een eerder remmende of ontradende houding durft aan te nemen tegenover een KMO die dreigt zich te overtuilen.

De heer Martin Van Houtte : Het is inderdaad zo dat Export Vlaanderen, vooraleer steun te verspreken aan bedrijven die nieuwe markten buiten de Europese Unie willen betreden, een analyse maakt. Het bedrijf in kwestie moet aangeven waaruit zijn project precies bestaat, en moet kunnen aantonen dat het er klaar voor is. Er wordt dienovereenkomstig een advies gevraagd aan de Vlaamse economische vertegenwoordiger in het land van bestemming. Meer bepaald moet deze nagaan of het project wel degelijk een kans maakt, en pas als daarop positief wordt geantwoord, wordt het fiat gegeven voor het verstrekken van financiële steun voor een dergelijk exportinitiatief.

Het feit dat er nu al geëvalueerd wordt belet overigens niet dat Export Vlaanderen in zijn businessplan nog wat verder wil gaan. Exportbegeleiders zullen worden aangeworven (de procedure is trouwens volop lopende) die tot taak zullen hebben om die bedrijven te begeleiden die nieuwe projecten opzetten. Als een bedrijf dat reeds exporteert nieuwe buitenlandse markten wil betreden, of als een bedrijf zich voor de eerste keer op het pad van de export wil begeven, zal Export Vlaanderen dra specialisten met exportervaring hebben, die naar de bedrijven in kwestie zullen gaan om daar, samen met het bedrijf, de problematiek aan te pakken. Zulks houdt onder andere het opstellen van een planning in, het nagaan van de vaardigheden die in het bedrijf nog moeten worden ontwikkeld (bijvoorbeeld : weet men wat exportfinanciering is,

kent met de geplogenheden op een bepaalde buitenlandse markt, is er voldoende financiële draagkracht om de uit de export resulterende groei- en aanpassingsproblemen te financieren). Die zaken, op vraag van de bedrijven, samen met de bedrijven aanpakken, is de beste manier om nutteloze inspanningen te voorkomen, en om de export maximale kansen te geven. Dat laatste is en blijft hoedanook steeds de hoofdbetrachting van Export Vlaanderen.

De heer Leo Cannaerts : Aansluitend op de vraag van de heer Jacques Laverge in verband met het onderdeel van de resolutie waarin wordt gevraagd te remediëren aan de versnippering tussen de (vooral privé-) actoren op Vlaams niveau, kan ook ik mij niet geheel van de indruk ontdoen dat de intensiteit van de contacten met deze actoren – vooral nadat het strategisch plan voor Export Vlaanderen werd opgesteld – toch wat lijkt te zijn beginnen tanen. De vraag dringt zich dan op of men de huidige samenwerking dan misschien inefficiënt vindt, en zo ja, of ze voor verbetering vatbaar is, dan wel of ze beter zonder meer geschrapt wordt. Mijns inziens hebben die diverse organisaties toch een zeker mobiliseringspotentieel, en verlagen ze de drempel voor exporteurs in spe. Denken we hierbij, bijvoorbeeld, maar aan de positieve ervaring van de VDAB sinds deze zich via de bestaande bedrijfsorganisaties tot de KMO's heeft gewend. Wat via rechtstreekse communicatie niet lukte, kreeg men wel voor elkaar door akkoorden met plaatselijke organisaties. Gaat deze vaststelling ook op voor Export Vlaanderen ?

De heer Martin Van Houtte : Export Vlaanderen werkt, zoals hoger reeds uiteengezet, op vandaag reeds samen met diverse plaatselijke organisaties. Het is echter maar de vraag of een nog grotere mate van samenwerking ook nog een substantiële meerwaarde zou opleveren.

Persoonlijk ben ik de overtuiging toegedaan dat het nieuwe initiatief van de "exportdagen", vanuit vele oogpunten de penetratiekracht van de dienstverlening van Export Vlaanderen moet vergroten. Enerzijds door de formule op zich, maar anderzijds ook door het feit dat er wordt samengewerkt met plaatselijke organisaties. De formule, kort samengevat, bestaat erin dat de spreekdagen van onze Vlaamse economische vertegenwoordigers worden gebundeld (alle economische vertegenwoordigers op post in een bepaalde regio komen gezamenlijk naar Vlaanderen), waardoor aan de geïnteresseerde bedrijven het aanbod kan worden gedaan om in de beperkte tijdsspanne van een halve dag (zeg maar een voormiddag) op een gestructureerde (via

de toelichtingen, de landendossiers, de cijfergegevens) wijze alles te weten komen over een bepaalde exportregio qua manier van zakendoen en qua marktopportunities. Daarna kan via een informele, maar wel thematische, lunch (iedereen die geïnteresseerd is in een welbepaald land wordt aan één tafel gezet), verder informeel gepraat worden met de daar op post zijnde Vlaamse economische vertegenwoordiger. In de namiddag is er dan ruimte om, voor zover nog nodig, individuele contacten te hebben voor het bespreken van individuele problemen met de economische vertegenwoordigers. Dit alles gekoppeld aan een vijftal workshops over, onder andere, de manier van zakendoen in een bepaalde regio, de juridische aspecten van het zakendoen in een regio, het verloop van het betalingsverkeer met de regio in kwestie, e.d.m. Via die workshops kunnen de bedrijven zich dus echt strategisch informeren over een bepaalde marktregio. Op een zeer beknopte en compacte manier wordt zo toch alle relevante informatie verstrekt aan het geïnteresseerde bedrijfsleven.

Het ligt dan ook in de bedoeling dat zulks een jaarlijkse gebeurtenis zou worden, waardoor de bedrijven jaarlijks hun kennis over een bepaalde regio moeten kunnen "updaten". Daar zouden dan meer in het bijzonder de evoluties die zich in het afgelopen jaar hebben voorgedaan in een bepaalde regio of een bepaald land kunnen worden besproken met de Vlaamse economische vertegenwoordigers in die regio en dat land, alsook met de andere spelers in het exportspel die terzake relevante informatie hebben, dan wel ook een vertegenwoordiger of een contactpunt in de betrokken regio hebben (zo onder andere de kamers van koophandel, de banken, de delcreditedienst, of zelfs de BDBH voor de juridische aspecten van de uitvoerreglementering). Het is dan ook een van de grote betrachtingen van Export Vlaanderen om deze exportdagen tot een echt referentiepunt te laten uitgroeien, waarvan een grote stimulerende waarde uitgaat. Zoals gezegd, spreekt het hierbij voor zich dat op die dagen alle nuttige en relevante partners eveneens uitgenodigd zijn.

Deze formule is inherent veel nuttiger en overzichtelijker dan de tot op heden georganiseerde landenworkshops, die slechts een zeer fragmentair beeld gaven van een regio. De exportdagen vormen een synergetische bundeling van de informatie die voorheen gecompartmenteerd werd aangeboden. Dit maakt het voor de bedrijven veel gemakkelijker om echt inzicht in de breedte te verwerven in complexe markten, zonder dat ze hieraan overmatig veel tijd moeten besteden. Dankzij het nieuwe communicatiebeleid daarrond wordt

overigens ook nog eens de stimulerende impact ervan verhoogd. Er wordt nu dus duidelijk gewerkt in een gecombineerde formule, en die nieuwe formule, in samenwerking met de lokale instanties, moet de penetratiegraad van Export Vlaanderen nog verhogen, daar waar deze nog niet hoog genoeg zou zijn.

De inschrijvingen lopen in elk geval goed binnen. Voor de eerstkomende exportdagen zullen er een tweehonderdtal deelnemende bedrijven zijn die er zich nu reeds toe geëngageerd hebben om niet alleen de informatiesessie in de voormiddag mee te maken, maar ook de workshops in de namiddag. Er zijn vijf workshops voorzien, en aan drie daarvan nemen meer dan 50 bedrijven deel. Deze goede score indiceert dat we hier de juiste formule te pakken hebben, ook qua penetratiegraad. De bekendmaking van deze exportdagen gebeurt overigens in goed partnership met de kamers van koophandel en de banken, die hebben ingestaan voor een groot deel van de affichage rond deze gebeurtenis.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Een tijdje terug was er sprake van een ware hetze in de pers tegen Export Vlaanderen. Er werd gesproken over een zware malaise bij het personeel van de instelling. Malaise die zelfs leidde tot een zekere blokkering van de goede werking van Export Vlaanderen. Zijn er inderdaad interne problemen bij Export Vlaanderen, en zo ja, zijn die ondertussen opgelost ?

De heer Martin Van Houtte : Ik wil hier zeker niet ontkennen dat er binnen Export Vlaanderen een en ander te doen is geweest rond het personeel. Deze kwestie zal overigens pas echt helemaal van de baan zijn eenmaal er een personeelsstatuut is uitgedokterd. Daaraan wordt trouwens onverdroten verdergewerkt. Doordat deze materie echter dermate "leeft" in de organisatie is het bijzonder moeilijk om een datum voorop te stellen waarop het definitieve statuut er zal zijn.

Dit alles doet echter, in tegenstelling tot wat werd beweerd in sommige persberichten over de veronderstelde malaise binnen Export Vlaanderen, geen afbreuk aan de werking van de organisatie. Geconcludeerd moet immers worden dat alle vorig jaar geplande acties ook effectief hebben plaatsgevonden, waarbij het aantal bedrijven dat eraan heeft deelgenomen zelfs is toegenomen. De binnen de organisatie latent aanwezige onrust over het toekomstige statuut leidt met andere woorden in het geheel niet tot minder goede prestaties. Zo worden de nieuwe initiatieven van Export Vlaanderen

door de medewerkers op een energieke manier aangepakt.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : De Vlaamse regering voert op dit ogenblik een soort lege-stoel-politiek in de raad van bestuur van de BDBH. Enkel u, als leidend ambtenaar van Export Vlaanderen, zou plaats nemen in die raad van bestuur. Ik had van u dan ook graag vernomen of u de indruk hebt dat deze maatregel van de Vlaamse overheid effectief is, in de zin dat deze beslissing weegt op de werkzaamheden van de raad van bestuur van de BDBH en op de BDBH alsdusdanig ?

De heer Martin Van Houtte : Daarover kan ik in wezen niet veel zeggen. Ik ben immers nog niet aanwezig geweest op een dergelijke raad van bestuur. Ik denk zelfs dat er op heden nog geen publicatie in het Belgisch Staatsblad is geweest van de nieuwe samenstelling van de raad van bestuur van de BDBH. Zolang dat niet gebeurd is zal ik ook wel niet worden uitgenodigd voor de bijeenkomsten van die raad van bestuur. Op vandaag kan ik dan ook onmogelijk zeggen of, en in welke mate, de lege-stoelpolitiek effect sorteert.

De heer Stefaan Platteau : Uit de verstrekte inlichtingen constateer ik dat de algemeen directeur van Export Vlaanderen erkent dat de bedrijven inderdaad niet klaar zien in de huidige bijzonder complexe situatie. De bedrijven zijn niet gebaat met een dergelijke ondoorzichtige situatie. Voor de bedrijven telt uiteindelijk immers maar één ding : exporteren. De klachten bij het bedrijfsleven houden ondertussen dan ook aan. Het voorstel van resolutie is, gezien de huidige complexiteit, meer dan ad rem. Overigens rechtvaardigt niet alleen die complexiteit deze resolutie, maar ook de nog steeds bestaande dysfuncties en problemen zoals die uit de uitleg van de heer Van Houtte naar voor kwamen. Zo onder andere de niet-vertegenwoordiging op sommige plaatsen in het buitenland, terwijl op andere plaatsen de economische vertegenwoordigers van de gewesten proberen elkaar vliegen af te vangen. Ook de privaatrechtelijke instellingen die zich tot taak stellen onze export te stimuleren, blijven in hoge mate in de kou staan. We kunnen ons gezien de bikkelharte internationale concurrentie en het belang van de export voor de Vlaamse welvaart en tewerkstelling niet permitteren om in deze aan struisvogelpolitiek te doen. Het voorstel van resolutie beoogt aan deze dysfuncties te remediëren, door de onvolkomen vorm van samenwerking die op heden bestaat te vervangen door een meer voldragen en efficiënte samenwerkingsvorm. Ik durf dan ook de hoop uitspreken dat deze resolutie een ruime steun zal krijgen. Ik dank ten-

slotte de heer Martin Van Houtte voor zijn openhartige uiteenzetting waarin hij de facto onze uitgangspunten voor een groot deel onderschreven heeft.

De heer Martin Van Houtte : U zult begrijpen dat ik als leidend ambetenaar van Export Vlaanderen, mij vanzelfsprekend niet wens te mengen in het politieke aspect van deze besprekingen. Mijn rol in deze commissie kan niet verder gaan dan het verstrekken van de gevraagde deskundige uitleg.
